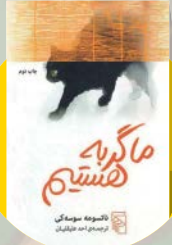

مصاف غرب و شرق به روایت یک گربه!

ناتوسمه سوسه‌کی را از برجسته‌ترین رمان‌نویسان ژاپنی معرفی کرده‌اند. البته از رمان‌نویس‌هایی که در انتهای قرن نوزدهم به دنیا آمده بود و ۱۹۱۶ میلادی هم در توکیو درگذشت. او در زمانی که ابتدا قرار بود یک داستان کوتاه باشد ولی تبدیل به یکی از آثار شاخص ادبیات ژاپن شد از زبان یک گربه به دنیای انسان‌های می‌پردازد و همین سبب شده رمانش یک رمان اصیل و بدیع محسوب شود که دارای ارزش‌های نوآورانه باشد. در واقع باید گفت موضوع اصلی «ماگربه هستیم» تعارض ارزش‌های مادی و زیباشناسی است، هرچند این تنها مضمونی نیست که در اثر با آن روبه‌رو می‌شویم، بلکه رمان از مجموعه‌ای از مضامین تشکیل شده که با استفاده همزمان از روایت و گفتار

به هم چفت و بست می‌شود؛ موضوعاتی مانند لباس و غذا و چهره آدم‌ها و کارکرد ذهن آنها و گرایش ژاپن به مدرنیته تحت تأثیر غرب و سرنوشت فرد و فردگرایی که ارمغان فرهنگ غربی است. نزدیک به پایان رمان همه روشنفکران گرد هم می‌آیند و بحث آن‌ها به طرح پرسشی درباره مدرن شدن ژاپن و فردگرایی می‌انجامد. شرق در برابر غرب قرار می‌گیرد؛ شرق بر پرورش روح و جان تأکید دارد و غرب بر پیشرفت مادی. در این رمان انواع آدم‌های بی‌فرهنگ یا فرهنگ‌ستیز و روشنفکران به ریشخند گرفته می‌شوند و یکی از موضوعات رمان تنهایی انسان و تلاش او برای رهایی از آن است. اگر کتاب یک چیز را آشکار کند همانا سرشت انسان است که با گذشت نسل‌ها تغییر نمی‌کند. تمام اتفاقات این رمان از زاویه نگاه گربه روایت می‌شود که باید آن را از آثار پیشرو در این گونه برشمرد.

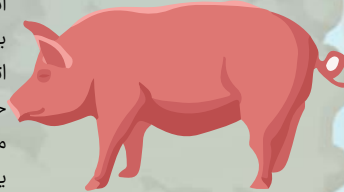

حیوانات سیاسی

اگر بخواهیم در میان آثار مشهور با موضوع حیوانات نام یک اثر را ببریم بی‌شک آن نام «مزرعه حیوانات» اثر جورج اورول اولین نام است. رمانی سیاسی که نویسنده‌اش در نقد نظام کمونیستی شوروی و دیکتاتوری حاکم بر آن نوشته و تصویری دقیق و البته وهم‌انگیز از این سیستم را در قالب این رمان مشهور ارائه کرده است. رمانی که به زبان‌های مختلف در جهان ترجمه شده و می‌توان در جمع مشهورترین آثار ادبی جهان برشمرد که بارها خوانده شده است. اورول با این اثر شهرتی جهانی کسب کرد و کار بعدی‌اش با عنوان ۱۹۸۴ که تا حدودی نیز نیمه‌تمام محسوب می‌شود را نیز تضمین کرد. این اثر و اثر دیگر او (۱۹۸۴) باعث شدند عده‌ای اورول را مأمور دستگاه امنیتی

انگلستان خطاب کنند و آزارش را از این طریق زیرسوال ببرند و از اصالت بیندازند. حیوانات در این رمان برهم زنده نظم پیشین هستند و در صددند با اتکا به نیروی خودشان سیستمی برپا کنند که در آن اثری از آدم‌ها نباشد. اما نتیجه چیزی است شبیه به موقعیتی که در آن انسان‌ها ارباب بودند و این بار حیوان دیگری که قوانین وضع شده شورش حیوانات را زیر پا گذاشته ارباب شده و با انسان‌ها سر یک میز می‌نشیند. این رمان تصویری دقیق از حالات حیوانات را - که می‌تواند نماد انسان‌های مختلف در یک جامعه باشد - به نمایش در آورده و روایت کرده است.

از گوشه و کنار جهان

«گربه سرخ، گربه سیاه» را باید یک گردآوری در همین موضوع یعنی حیوانات دانست. اسدا... امرایی به عنوان مترجم سراغ آثار داستانی نویسندگان سراسر جهان رفته و داستان‌هایی را که به رابطه انسان‌ها با حیوانات یا دنیای حیوانات به صورت مستقل می‌پردازند، ترجمه و در این کتاب کنار هم قرار داده تا علاقه‌مندان بتوانند از این زاویه که شاید در ادبیات در ژانر فانتزی قرار بگیرند به دنیای داستان‌ها و جهانی که ترسیم می‌کنند نگاه کنند. این مجموعه داستان که آثاری از نویسنده‌هایی چون ریموند

کارور، ادگار آلن پو، خورخه لوئیس بورخس، جان اشتاین بک و ... در آن قرار گرفته می‌خواهد نقش حیوانات در زندگی بشر و همچنین توجه نویسندگان به آنها را به تصویر بکشد.

منطق‌الطیر، گروهی از مرغان

برای جستن و یافتن پادشاه‌شان

سیمرغ، سفری را

آغاز می‌کنند. در

هر مرحله، گروهی از مرغان از راه بازمی‌مانند

و به بهانه‌هایی پا پس می‌کشند، تا این‌که پس

از عبور از هفت مرحله، از گروه انبوهی از پرندگان

تنها «سی مرغ» باقی می‌مانند و با نگرستن در آینه حق

درمی‌یابند که سیمرغ در وجود خود آنهاست. در نهایت

با این خودشناسی مرغان جذب جذب خداوند می‌شوند و

حقیقت را در وجود خویش می‌یابند.

در این روایت که با زبان شعر بازگو شده و یکی از روایت‌های

کهن فارسی است، حیوانات شخصیت‌های اصلی و محوری

ماجرای هستند. عطار در این مجموعه پس از حمد و ثنای

الهی قصه را آغاز می‌کند که در نوع خود مقدمه این منظومه

نیز یک توحیدنامه است که برای طالبان حقیقت می‌تواند

کارکرد داشته باشد. تصحیح‌های مختلفی از این مثنوی در

بازار کتاب موجود است که مشهورترین آن به استاد شفیع

کدکنی تعلق دارد که مقدمه جامع و کاملی بر این میراث ادبی

زبان فارسی نوشته است.

یک گربه چاق

«مرشد و مارگاریتا»؛

آن‌هایی که این اثر

مشهور میخائیل

بولگاکف را خوانده‌اند

احتمالا با خودشان

می‌گویند اشتباهی رخ داده

که این کتاب در کنار آثار دیگر که بالاتر معرفی شد قرار

گرفته، ولی دلیلش شخصیت گربه داستان است که با

نام «بهیموت» معرفی می‌شود و یکی از شخصیت‌های

مهم این رمان مهم ادبیات قرن بیستم است. این

شخصیت در واقع یک گربه چاق است و روی پاهای

عقب خود می‌ایستد که تنوع خاصی به صحنه‌های

داستان می‌دهد. طنز موجود در کلامش و شوخی‌هایی

که انجام می‌دهد و معمولا با اقبال مواجه نمی‌شود نیز

از جمله ویژگی‌های این شخصیت داستانی است که

در سراسر کتاب همراه با شخصیت اصلی این رمان

مشهور حضور دارد و به عنوان دستیار

وی ایفای نقش می‌کند.

